

Polttaisitko sinä vettä? Uusi kampanja päivittää suomalaisten tietämyksen biojätteen lajittelusta

Biojätteen lajittelun piiriin tulee lähivuosina jopa 800 000 uutta suomalaista, kun mahdollisuus lajitella ja kerätä biojätteet erikseen laajenee uuden jätelain myötä. Aikaa ei kuitenkaan ole hukattavaksi, sillä Suomi on jo nyt jäljessä jätteen kierrätystavoitteista. Biojätteen erilliskeräys on avainasemassa kierrätyksen lisäämisessä. Puolella suomalaisista on jo kotipihassaan biojäteastia tai kotikompostori ja ensiaskel olisi saada ne kovempaan käyttöön, tietää Kuntaliiton erityisasiantuntija **Tuulia Innala**.

Nyt on hyvä aika tehdä muutos – mutta vanhat tavat istuvat tiukassa

Suomen Kiertovoima, Kuntaliitto sekä kunnalliset jätelaitokset kannustavat seuraavan vuoden ajan Rakasta joka murua -kampanjalla asukkaita lajittelemaan biojätteensä aktiivisemmin. Lajittelumotivaation nostamiseksi tarjotaan kiinnostavaa tietoa sekä arkea helpottavia niksejä. Yhtenä kampanjan tavoitteista on päivittää suomalaisten tietämys lajittelusta 2020-luvulle, koska monet nojaavat vielä takavuosina opittuihin väärin uskomuksiin, eivätkä siksi lajittele. Liikkeellä on hassujakin legendoja lajittelusta. Välillä kuulee kyseenalaistavia puheita, että jäteautossa kaikki roskat menevät kuitenkin sekaisin.

Yli puolet biojätteestä päätyy hakoteille

Suomalaiset lajittelevat biojätettä erilliskeräykseen vuosittain 275 miljoonaa kiloa. Sillä tuotetaan biopolttoainetta sekä multaa ja maanparannusainetta metsiin ja pelloille. Kuitenkin tavallisista kotiroskiksista löytyy yhä biojätettä jopa yli 35 prosenttia. Yli 300 miljoonaa kiloa biojätettä päätyy jätteiden polttolaitoksiin joka vuosi.

– Se on kuin kaataisi polttoainetta pois tai haaskaisi pellon tai metsän tarvitsemia ravinteita. Tähän tulee saada muutos. Biojäte on ilmastolle ja kukkarolle edullista polttoainetta: pelkästään suomalaisten kahvinporoilla kulkisi iso määrä ajoneuvoja. Ja jos koko biojättemäärä lajiteltaisiin, riittäisi siitä jopa 90 000:lle biokaasulla kulkevalle henkilöautolle koko vuodeksi, sanoo Kaisa Halme Suomen Kiertovoimalta.

Biojätteen lajittelun ympäristövaikutukset ovat jopa muovin lajittelua suuremmat. Kotitalousjätteitä ei Suomessa ole enää vuosiin viety kaatopaikalle, vaan lajittelun jälkeen jäävä sekalainen yhdyskuntajäte poltetaan jätevoimalassa. Biojäte on siellä kuitenkin kutsumaton kuokkavieras, sillä poltettavan jätteen lämpöarvo on heikompi, jos sen seassa on biojätettä. Biojäte heikentää myös Riikinvoiman ekovoimalaitoksen tehokkuutta tuottaa sähköä ja kaukolämpöä, sillä biojäte sisältää paljon vettä ja suolaa. Suola aiheuttaa laitoksessa korroosiota eli ruostumista.

Puhas Oy:n toimialueella biojätteen lajittelua on parannettu biojättekampanjoiden ja jäteneuvonnan avulla. Asiakkaita on innostettu perustamaan biokimppoja ja opastettu kompostoreiden tehokkaaseen käyttöön.

Lisätietoja antavat

Tommi Kukkonen, Puhas Oy, p. 050 591 4431, tommi.kukkonen@puhas.fi

Kaisa Halme, Suomen Kiertovoima ry KIVO, p. 040 869 8350, kaisa.halme@kivo.fi

Tuulia Innala, Kuntaliitto, p. 040 572 2120, tuulia.innala@kuntaliitto.fi

Paikallismediat

Vinkit biojätteen lajitteluun

- Tutki kotipihasi: löytyykö sieltä biojäteastia tai kompostori.
- Raivaa keittiöön tila biojäteastialle.
- Löydät jäteyhtiösi nettisivuilta biojätteen lajitteluohjeet ja jäteneuvonnan yhteystiedot.
- Aloita pienin askelin; lajittele aluksi vaikkapa vain kahvinporot sekä hedelmien ja vihannesten kuoret.
- Kannusta ja neuvo myös perheenjäsenet biojätteen lajitteluun.
- Käytä biojätepussina mielellään joko paperista pussia tai taittele se itse sanomalehdestä.
- Anna biojätteen jäähtyä ja kuivahtaa ennen pussiin laittamista.
- Laita pussin pohjalle tyhjä munakenno, sanomalehteä tai käytettyjä lautasliinoja imemään kosteutta.
- Valuta nesteet viemäriin. Ruokaöljyn jäämät ja muut nestemäiset rasvat voit imeyttää talouspaperiin ja laittaa paperin biojätteeseen.
- Säilytä biojätepussia ilmastavasti esimerkiksi reiällisessä astiassa.
- Tyhjennä biojäteastia säännöllisesti.

Rakasta joka murua -kampanja

Osana ympäristöministeriön ja maa- ja metsätalousministeriön käynnistämää Rakasta joka murua -kampanjaa Suomen Kiertovoima, Kuntaliitto sekä 31 kunnan jätelaitosta kannustavat asukkaita lajittelemaan biojätteensä aktiivisemmin. Lajittelumotivaation nostamiseksi tarjotaan kiinnostavaa tietoa sekä arkea helpotavia niksejä. Biojätetietoa ja lajitteluohjeita tarjoillaan valtakunnallisella verkkosivustolla. Ensi keväänä huomio kohdistetaan biojätteen pakkaamiseen sekä helppoon kotikompostointiin.